

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

---

30 MARS 2000

Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collectives, fait à Strasbourg le 9 novembre 1995

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES
ET DE LA DÉFENSE
PAR M. **DEVOLDER**

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

Le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères attire l'attention sur les points suivants.

Le Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collec-

---

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : M. Colla, président; MM. Dedecker, Destexhe, Dubié, Geens et Devolder, rapporteur.
2. Membres suppléants : MM. Daif, Galand, Maertens et Mme Nagy.

*Voir:***Documents du Sénat:****2-376 - 1999/2000:**

N° 1: Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1999-2000

---

30 MAART 2000

Wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest ter invoering van een systeem van collectieve klachten, gedaan te Straatsburg op 9 november 1995

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN
VOOR DE LANDSVERDEDIGING
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **DEVOLDER**

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE VICE-EERSTEMINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

De vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken vestigt de aandacht op de volgende punten.

Het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest ter invoering van een systeem van collec-

---

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heer Colla, voorzitter; de heren Dedecker, Destexhe, Dubié, Geens en Devolder, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heren Daif, Galand, Maertens en mevrouw Nagy.

*Zie:***Stukken van de Senaat:****2-376 - 1999/2000:**

Nr. 1: Wetsontwerp.

tives a été adopté par le Comité des ministres du Conseil de l'Europe le 22 juin 1995.

Il a été ouvert à la signature le 9 novembre 1995 et a été signé par la Belgique le 15 mai 1996.

Le Protocole additionnel prévoyant un système de réclamations collectives est, avec le Protocole d'amendement de la Charte sociale européenne et la Charte sociale européenne révisée, un résultat important de la relance de la Charte sociale européenne entamée en 1990. Ce protocole donne la possibilité aux partenaires sociaux via leurs organisations nationales et internationales et aux organisations non-gouvernementales qui sont particulièrement qualifiées dans les matières de la Charte sociale européenne de participer à la procédure de contrôle de la charte en introduisant une réclamation collective lorsqu'un État membre ne respecte pas une disposition qu'il a ratifiée.

Toute réclamation collective déclarée recevable est examinée via une procédure contradictoire par le Comité d'experts indépendants qui rédige ensuite un rapport pour le Comité des ministres. Ce dernier adopte une résolution sur la base du rapport du comité d'experts indépendants à la majorité des votants. Toutefois, si le Comité d'experts indépendants a constaté une application non satisfaisante de la Charte sociale européenne, le comité des ministres vote une recommandation à la majorité des deux tiers des votants destinée au pays contractant mis en cause.

Le gouvernement estime que la ratification du Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collectives est tout à fait indiquée. Le protocole est important parce qu'il donne un nouveau dynamisme à la procédure de contrôle de la Charte sociale européenne. C'est en effet un instrument complémentaire à la disposition de la société civile en vue de protéger l'état de droit dans un contexte économique et social ressenti comme insécurisant. Le Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collectives peut également contribuer concrètement à réaliser une Europe plus sociale.

II. DISCUSSION ET VOTES

Les articles 1er et 2, ainsi que l'ensemble du projet de loi, ont été adoptés sans discussion, à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Jacques DEVOLDER.

Le président,
Marcel COLLA.

tieve klachten werd door het Comité van ministers van de Raad van Europa op 22 juni 1995 goedgekeurd.

Het werd op 9 november 1995 voor handtekening geopend en op 14 mei 1996 door België ondertekend.

Het Aanvullend Protocol ter invoering van een systeem van collectieve klachten is samen met het Amendingsprotocol bij het Europees Sociaal Handvest en het Herzien Europees Sociaal Handvest een belangrijk resultaat van de relance van het Europees Sociaal Handvest die in 1990 van start ging. Het creëert, voor de sociale partners via hun nationale en hun internationale organisaties en voor niet-gouvernementele organisaties die bijzonder onderlegd zijn in de materies van het Europees Sociaal Handvest, de mogelijkheid om aan de controleprocedure van het handvest deel te nemen door een klacht van collectief belang in te dienen wanneer een lidstaat een bepaling niet naleeft die ze geratificeerd heeft.

Elke ontvankelijk verklaarde klacht van collectief belang wordt via een contradictorische procedure door het Comité van onafhankelijke deskundigen onderzocht, dat vervolgens een rapport opstelt voor het Comité van ministers. Dit laatste vaardigt op basis van de bevindingen van het comité van onafhankelijke deskundigen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen een resolutie uit. Indien het Comité van onafhankelijke deskundigen echter een ontoereikende toepassing van het Europees Sociaal Handvest heeft vastgesteld, neemt het Comité van ministers met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen een aanbeveling aan die bestemd is voor het gedagvaarde overeenkomstsluitende land.

De regering meent dat de ratificatie van het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest ter invoering van een systeem van collectieve klachten aangewezen is. Het protocol is belangrijk omdat het een nieuw dynamisme aan de controleprocedure van het Europees Sociaal Handvest geeft. Het is immers een bijkomend instrument voor de civiele maatschappij om de rechtsstaat te beschermen in een sociale en economische context die als onveilig wordt aangevoeld. Het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest ter invoering van een systeem van collectieve klachten kan dan ook een concrete bijdrage leveren tot een meer sociaal Europa.

II. BESPREKING EN STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2, alsook het wetsontwerp in zijn geheel, worden zonder bespreking eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Jacques DEVOLDER.

De voorzitter,
Marcel COLLA.